

Nasze Bielany

GAZETA BEZPŁATNA

Miesięcznik Gminy Warszawa-Bielany • NR 6 (14) R.II • CZERWIEC 2000 R • ISSN 1507-7195

Ogłoszenie Marszałka Sejmu

Informuję mieszkańców Warszawy, że w Sejmie trwają prace legislacyjne nad zmianą ustroju m. st. Warszawy.

W tej sprawie przedłożono trzy projekty ustaw, które Sejm – po pierwszym czytaniu – skierował do Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. W komisji przygotowano sprawozdanie, w którym proponuje się nowy ustrój Warszawy. Jego istota polega na scaleniu dotychczasowych 11 gmin warszawskich i powiatu warszawskiego w jedną gminę o statusie miasta na prawach powiatu – miasto stołeczne Warszawa.

Zgodnie z Europejską Kartą Samorządu Terytorialnego każda zmiana granic społeczności lokalnej wymaga uprzedniego przeprowadzenia konsultacji z zainteresowaną społecznością.

Zwracam się przeto do mieszkańców Warszawy o wyrażenie opinii o propozycjach zawartych w projekcie przygotowanym w komisji.

Istnieje możliwość uzyskania tekstu projektu, którego rozwiązanie podlega konsultacji oraz innych materiałów, dotyczących zmiany ustroju Warszawy: tekstu Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego, tekstu obowiązującej ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy.

Kancelaria Sejmu udostępnia je:

- w Internecie: <http://www.sejm.gov.pl> – „Wydarzenia”

- w Księgarni Sejmowej, ul. Wiejska 4/6/8 otwartej w godz. 10.00-18.00

codziennie oprócz sobót

- pocztą, po uprzednim zgłoszeniu telefonicznym do

Biura Informacyjnego Kancelarii Sejmu, tel. 694

22 15 w godz. 8.00-16.00.

Swoje opinie mogą Państwo przekazać do końca czerwca br.:

APEL DO MIESZKAŃCÓW GMINY WARSZAWA-BIELANY

W dniu 9 czerwca ukazało się w prasie ogłoszenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, dotyczące przeprowadzenia konsultacji w sprawie nowego ustroju Warszawy.

Wymóg konsultacji z zainteresowaną społecznością wynika z art. 5 Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego, który brzmi: „Każda zmiana granic społeczności lokalnej wymaga uprzedniego przeprowadzenia konsultacji z zainteresowaną społecznością, możliwie w drodze referendum, jeśli ustawa na to zezwala”.

Zmiany ustawy polegają w istocie na likwidacji wszystkich samorządowych gmin warszawskich, utworzeniu na ich obszarze jednej gminy Warszawa, podzielonej na całkowicie zależne od budżetu centralnego miasta, jednostki.

Nie jest to jedynie zmiana granic obszaru gmin, a faktyczna likwidacja podmiotów, ich kompetencji w samodzielnym podejmowaniu decyzji w istotnych sprawach wspólnoty samorządowej (budżetu, miejscowych planów zagospodarowania, budowy szkół, przedszkoli, dróg, wodociągów itp.).

Opinie w sprawie dalszej samodzielnej egzystencji naszej gminy można wyrażać indywidualnie, przekazując je bezpośrednio na adres: Kancelaria Sejmu, ul. Wiejska 4/6/8, 00-924 Warszawa z dopiskiem „Ustrój Warszawy”.

Istnieje również możliwość zajęcia stanowiska, poprzez złożenie podpisu pod zbiorowymi petycjami, wyłożonymi w budynku Urzędu Gminy przy ul. Schroegera 90, w lokalach administracji domów komunalnych i spółdzielczych, w ośrodku i domach kultury, szkołach, bibliotekach. W Urzędzie Gminy została specjalnie uruchomiona bezpłatna infolinia: 0 800 539 629

Przewodniczący Rady Gminy
Warszawa-Bielany
Andrzej Pery

Burmistrz Gminy
Warszawa-Bielany
Karol Szadurski

PUNKTY KONSULTACYJNE

Okręg I

Szkoła 133, ul. Fontany 3
Zespół Szkół 22, Gwiaździsta 35

Okręg II

Szkoła 293, ul. Kochanowskiego
Szkoła 187, ul. Staffa 21

Okręg III

Szkoła 106, ul. Konrada 6
Szkoła 289, ul. Broniewskiego 99a

Okręg IV

Szkoła 247, ul. Wrzeciono 9
Szkoła 77, ul. Samogłoski 9

Okręg V

Szkoła 79, ul. Arkuszowa 202
Szkoła 332, ul. Tolstoja 2
Przedszkole, ul. Bogusławskiego

PREZYDENCI O STOLICY

Stanisław Wyganowski

- prezydent w latach 1990 – 1994

Projekty zakładające likwidację samorządowych gmin i utworzenie z Warszawy jednej gminy są dla stolicy niedobre. Gminy warszawskie mają wielki dorobek i powinno się je zachować, z tym, że część swoich kompetencji, dotyczących celów ogólnomiejskich, powinny przekazywać władzy centralnej.

Obawiam się o nową ustawę warszawską, ponieważ zabierają się za nią różnego rodzaju znachorzy. Dzisiaj w Polsce najwięcej jest

urbanistów i samorządowców, zaś zdanie ludzi, którzy na samorządności

rzeczywiście się znają, już się nie liczy.

Marcin Świąciecki

- prezydent Warszawy w latach 1994 – 1999

Nie wylewać dziecka z kąpielą. Samorządowe gminy warszawskie, w tym gmina Centrum, sprawdziły się, rozwijają się prawidłowo, nie występują między nimi konflikty, więc należy zostawić im samodzielność.

W gminach są sklepy, szkoły, zakłady pracy, żyją mieszkańcy, którzy ze swymi kłopotami idą do najbliższych urzędów. Nie należy tego zmieniać. Nie ma bowiem sensu, aby rozwiązywanie problemów Targówka, Włoch czy Białołęki zajmowali się urzędnicy z warszawskiego ratusza.

Paweł Piskorski

- prezydent Warszawy od 1999 r.

Opowiadam się za najprostszym z możliwych ustrojów miasta, za jedną gminą, która będzie jednocześnie powiatem, co pozwoli zlikwidować nadmiar szczebli samorządowych.

Aby warszawiacy nie utracili kontaktu z władzami, potrzebne są dzielnice, mające dość duży stopień samorządności. Byłoby ich siedemnaście, gdyż obecne gminy zaczęłyby również funkcjonować jako dzielnice. (Za „Życie Warszawy” 14.06.2000 r.)

TRZY PYTANIA do burmistrza Gminy Bielany KAROLA SZADURSKIEGO

Jak Pan zapatruje się na zamiar likwidacji gmin? Jakże to może mieć skutki pozytywne, jakie negatywne?

Uważam, że jest to gwałt na wywalczonych, podstawowych wolnościach obywatelskich (samorządowych) mieszkańców gmin warszawskich. Jest to dla mnie obraz zupełnie niezrozumienia istoty funkcjonowania samorządu Warszawy, jako stolicy państwa. Jest to też próba przywrócenia, skompromitowanych w przeszłości, systemów organizacji samorządu lokalnego. Do roku 1990, przez 50 lat przerabialiśmy system centralnego sterowania państwem i Warszawą. Wspólnie jako naród odeszliśmy od tego systemu. Nie możemy do niego powrócić.

Nie może być skutków pozytywnych w likwidacji gmin warszawskich. Natomiast trudno wyobrazić, nawet dla mnie - kierującego urzędem gminy Bielany, będą skutki negatywne proponowanych zabiegów. Wprowadzą one kompletny paraliż funkcjonowania administracji samorządowej w gminach warszawskich. Co więcej, nie znane są obecnie nawet kompetencje przyszłych dzielnic? Funkcjonowanie dzielnic na terenie gminy Centrum, panujący tam galimatias, wskazują jasno, że nie powinniśmy tego powielać. Bo tylko w gminie Centrum, i tylko z powodu tej gminy, zrodziły się problemy - jak wskazują to do-

świadczenia ostatnich tygodni - naruszające stabilność państwa.

Czy są sprawy, które utrudniają funkcjonowanie gminy?

Tak są. Sprawa pierwszą jest istnienie niekompetentnych i niewydolnych organów starostwa powiatu ziemskiego, na którego decyzję oczekujemy wielokrotnie miesiącami. Nasze interwencje nie odnoszą skutku. Rada m. st. Warszawy skupia radnych, którzy w większości nie identyfikują się z problemami miasta i jego jedenastu gmin. Są oni zajęci walką o pozycję w zarządzie miasta i gminy Centrum. Nie podejmują decyzji istotnych dla rozwoju funkcji ogólnomiejskich w naszej gminie, np. Zarząd Dróg Miejskich czerpie krociowe zyski z tytułu wydzierżawiania terenów pasów przydrożnych wzdłuż ulic będących w jego gestii. Zarząd ten nie wyłożył w minionych 10 latach ani złotówki na instalację choćby jednej nowej sygnalizacji świetlnej na terenie naszej gminy. Inny monopolista - Zarząd Transportu Miejskiego - nie potrafi zrealizować nawet perspektywnego planu rozwoju najszybszego i ekologicznego środka komunikacji zbiorowej, jakim są tramwaje.

Nasza demokracja jest jeszcze surowa
a za jej oknem jest taki piękny świat

Jakie są największe wady obecnego ustroju Warszawy?

Do największych wad zaliczam istnienie, od 1998 r., starostwa, jako powiatu ziemskiego, a nie grodzkiego. Do największych wad zaliczam również istnienie Rady m. st. Warszawy, jako organu, który nie będąc właścicielem majątku przedsiębiorstw komunalnych, próbował nimi - i do tego nieudolnie - zarządzać. Powodowało to rok, rocznie coraz większe koszty funkcjonowania komunikacji miejskiej, wodociągów i kanalizacji oraz ciepłownictwa. Rada m. st. Warszawy była zobligowana, wraz z innymi gminami warszawskimi, do utworzenia branżowych związków komunalnych gmin. Pomimo przyjętej, przez 10 z 11 istniejących gmin warszawskich, uchwały o woli utworzenia takiego związku, Rada Gminy Centrum jej nie podjęła. Pomimo apelowania o to konwentu burmistrzów gmin warszawskich. Trzeba sobie jasno i wyraźnie powiedzieć, że za

ten fakt odpowiada bezpośrednio i personalnie byłby prezydent i burmistrz Gminy Centrum Paweł Piskorski. Przez rok nie zechciał on uczestniczyć w pracach konwentu. Prace te koncentrowały się m. in. nad stworzeniem pierwszego związku komunalnego wodociągów i kanalizacji w Warszawie.

Utworzenie tego pierwszego związku komunalnego miałoby kapitalne znaczenie dla rozwoju stołecznego przedsiębiorstwa wodociągów i kanalizacji. Mogłoby ono, decyzją właścicieli (gmin warszawskich) zostać skomercjalizowane po to, by w przyszłości uzyskać środki finansowe z rynku giełdowego, bądź za pomocą emisji obligacji komunalnych - tak jak dzieje się to na świecie, i również już w Polsce. Ponadto, istniejące granice administracyjne Warszawy, uniemożliwiają jej ekspansywny rozwój na tereny sąsiednich gmin i miast. Na terenach tych, swoje siedziby znalazło wiele przedsiębiorstw i firm zagranicznych. Ile mieszkańców Warszawy wie np., że Ikea w Jankach to już nie jest m. st. Warszawa? Czy ktoś zdaje sobie sprawę, że woda dla Warszawy z ujęcia Wodociągu Północnego jest transportowana przez gminy, które nie wchodzą w jej struktury stołeczne (jak np. gmina Nieporęt), a muszą ponosić koszty eksploatacji tego ujęcia? Warszawa w obecnych granicach administracyjnych udusi się. Coraz większa liczba zadań jej przypisywanych, a wynikających z funkcji ogólnokrajowych i międzynarodowych, nie może być zrealizowana jedynie ze środków wygospodarowanych przez gminy warszawskie, bez wsparcia z budżetu państwa. Znanie hasło „Metro plus obwodnica równa się stolica” okazało się nie znaczącym sloganem. Nie ma obwodnicy, nie ma i stolicy. Jest za to zarząd komisaryczny. Brak zrozumienia dla realizacji tych inwestycji przez posłów, pochodzących spoza Warszawy, powoduje dalsze pogłębianie chaosu.

Trzeba jasno określić, kto na terenie stolicy odpowiada za inwestycje o charakterze miejskim, kto za inwestycje o charakterze krajowym i wojewódzkim.

notował: Tadeusz Karolak

PRAWDZIWI ZAMACH na samorządność

Z wywiadu, którego Lech Isakiewicz – działacz samorządowy – udzielił Ewie Zarzyckiej (Gazeta Polska 31.05.2000., „Komisarzem ludzi nie straszcie”)

...wszystko wskazuje na to, że politycy już zdecydowali o ustroju Warszawy. Twórcy rządowego projektu ustawy warszawskiej mówią, że jak z Warszawy zrobi się jedną gminę, jak radnych będzie mniej, to sytuacja będzie zdrowa.

Sytuacja nie będzie zdrowa. Po pierwsze – z powodów konstytucyjnych nie wolno, ot tak, dokonywać zmian w istniejących gminach. Na to nie pozwala Europejska Karta Samorządu Terytorialnego. Warszawę tworzy teraz gmina Centrum i 11 gmin tzw. „wianuska”, których decyzja premiera nie dotyczy w żadnym stopniu. Jeżeli Warszawa będzie jedną gminą, składającą się z 17 dzielnic, podmiotowość tych gmin zostanie naruszona.

I czy wtedy nie będzie to prawdziwy zamach na samorządność?

Tak. Będzie to zamach na samorządność tych gmin. Z całą odpowiedzialnością mogę powiedzieć, że na utratę podmiotowości, samodzielności gminy „wianuska” się nie zgodzą.

Założmy jednak, że jakoś zostaną ugłaskane. Wtedy projekt jednej gminy będzie dobry?

Absolutnie nie, bo drugie zło to planowany podział gminy Centrum (jednolitej struktury miejskiej), na 7 dzielnic, które będą miały dużą samodzielność, gdyż inaczej się tego zrobić nie da. Gdy istniała dzielnica – gmina Śródmieście na początku warszawskiej samorządności, to jej dochody i wydatki w stosunku do innych gmin były jak jeden do dwóch, trzech. Teraz te dysproporcje będą jak jeden do siedemnastu, bo takie są różnice w zamożności. Bogate Śródmieście będzie zawsze dyktowało wolę reszcie. A trzeba również wziąć pod uwagę czynnik polityczny, z którego istnienia rozsądni politycy, zwłaszcza prawnicy, powinni zdawać sobie sprawę. Mianowicie takie tereny jak Śródmieście, część Żoliborza, część Mokotowa były zasiadane w kolejnych latach z nadania partyjnego. Taka była rzeczywistość. To jest najczęściej klientela eseldowska i Unii Wolności. Unia Wolności ma tutaj swój bastion, najważniejszy przyzwołek. Mówiłem już tu o gruntach warszawskich, znacionalizowanych dekretem Bieruta.

Można sobie wyobrazić sytuację, w której 7 dzielnic, na które zostanie podzielona gmina Centrum, będzie prowadziło 7 polityk w tej sprawie. W różnych dzielnicach tereny będą oddawane, w innych nie, w związku z tym powstanie jeszcze bardziej korupcyjna sytuacja jak obecnie.

Jest na to lekarstwo?

Ustawa reprivatyzacyjna i zmiana podatku od nieruchomości. I albo właściciel nieruchomości zagospodaruje, albo (jeżeli nie będzie go na to stać, bo będzie musiał płacić wysoki podatek) ją sprzeda. On, a nie urzędnik.

Jedna gmina to większy bałagan

Czy Pana nie przeraża, że tak szybko, nagle narodził się pomysł na Warszawę? Czy to nie jest doraźne kłajstrowanie sytuacji?

To jest to. Tym bardziej, że ten projekt, który premier przedstawił, jest projektem tak naprawdę starym, odkurzonym, tylko zmodyfikowanym. SLD ma własny projekt, podobny do tego, AWS własny. Różnice polegają na większej bądź mniejszej samodzielności poszczególnych dzielnic bądź gmin.

A czy Warszawa rzeczywiście może mieć taki ustrój jak Łódź, Kraków, Gdańsk?

Nie może. W tej chwili już na pewno nie.

Dlaczego?

To można było wprowadzić w 1990 roku, teraz już za późno, bo za daleko idące zmiany. Warszawa była siedmio-

grodem, w którym najmocniej rozwinęło się Śródmieście, a części obrzeżne się nie rozwijały, potem zafundowano jej ustrój, który jest jedenastogrodem, z silną gminą Centrum, z całkowicie uzależnionym od wahań politycznych układem i bardzo szybko rozwijającymi się gminami tzw. „wianuska”- Włochami, Ursusem, Białoleką, Wawrem, Bemowem, Ursynowem itd. Doprowadzenie teraz do ujednolicenia tej struktury – poza przyczynami konstytucyjnymi – spowoduje ogromne napięcia.

Czy takie ujednolicenie nie będzie kosztowało równie dużo, jak utrzymanie prawie 700 stołecznych radnych?

Będzie, ale rzecz nie w radnych tak naprawdę. Rzecz we właściwym ustroju Warszawy. Mamy teraz trzy szczeble samorządu – gminny, powiatowy, wojewódzki. W to należy wpasować ustrój metropolii warszawskiej. Mówię celowo: metropolii. Problem np. śmieci trzeba rozwiązywać całociowo, właśnie w takiej skali. A do tego potrzebna jest wspólna polityka. To samo dotyczy dróg. Tych problemów stworzenie jednej gminy Warszawa nie rozwiąże.

Na czym polega ów ustrój metropolitalny, za którym Pan optuje?

W ustroju metropolitalnym gminy nie tracą swej podmiotowości, natomiast jest jedna rada dla całej metropolii. I to wszystko. Nie byłoby już potrzebne żadne powiaty, bo one w okolicy Warszawy się nie sprawdzają. Nie tworzą żadnej własnej polityki, a z drugiej nie uczestniczą w problemach Mazowsza, bo Mazowsze ma swoje własne problemy.

Jednolita gmina warszawska w obrębie dzisiejszego jedenastogrodu spowoduje jeszcze większe zamknięcie Warszawy i w ogóle nie rozwiąże problemu Mazowsza. A sprawi, że nie będzie można utworzyć obszaru metropolitalnego, bo obszar metropolitalny to wzajemne powiązania pomiędzy centrum, a resztą. Gdyby powstał, mógłby uczestniczyć w funduszach strukturalnych Unii Europejskiej.

Gdy pojawiła się szansa na fundusze strukturalne z UE, Madryt zmienił swój ustrój na typowo metropolitalny.

O Warszawie bez warszawiaków

Pan jest samorządowcem, Pan zna praktykę i teorię samorządu. Ale to nie samorządowcy decydują dziś o sprawach samorządu Warszawy, tylko politycy. Czy politycy was słuchają?

Absolutnie nie.

Decydują sami i sami wiedzą lepiej?

Przygotowanie projektu ustawy warszawskiej przez podkomisję sejmową jest tego jaskrawym przykładem. Posłowie, którzy nie rozumieją problemów Warszawy, a uważają, iż cała rzecz polega na tym, że „warszawka” się żre pomiędzy sobą, a politycy warszawscy i tak nie dojdą do porozumienia, stworzyli komisję, w której nie znalazł się ani jeden przedstawiciel nie tylko stolicy, ale nawet okolic. Można się obrażać na polityków warszawskich, można mówić, że są niedouczeni, że bronią partykularnych interesów, ale oni są.

Czy oni są lewicowi, czy prawicowi, czy centrowi – ich nie można pomijać w całej tej układance. Ustanowienie ustroju dla najważniejszego miasta w Polsce bez konsultacji z samorządowcami tego miasta doprowadzi do większego bałaganu niż jest w tej chwili.

Ale ostatecznie o ustroju Warszawy mają decydować warszawiacy w referendum. Tak zapowiedziano.

Tak naprawdę decydują politycy, a nie warszawiacy. Ci, którzy mają dostęp do Warszawskiego Kuriera Telewizyjnego, lokalnych dodatków do gazet codziennych, głównie „Gazety Wyborczej”. A przeciętny warszawiak, który jest całą sytuacją zniesmaczony, który ma serdecznie tego dość, zgłoszą na jednolitą gminę. Jednocześnie będzie marzył o tym, żeby zbudować domek w Otwocku, Komorowie, Izabelinie i będzie zdziwiony, że to nie takie proste. A to jest jednolity obszar miejski. ...

Za Konwent Burmistrzów Gmin Warszawskich

mgr inż. Karol Szadurski
Burmistrz Gminy
Warszawa - Bielany

Hubert Izdebski, Andrzej Lubiowski, Igor Zachariasz, Jan Zieliński

JAKI USTRÓJ STOLICY?

Jak jest na świecie? Jak było w Rzeczypospolitej? Jak ma być w Warszawie?

Problem ustroju Warszawy jako stolicy Polski można rozwiązać dopiero po udzieleniu odpowiedzi na dwa fundamentalne pytania:

po pierwsze: jaki status mają mieć władze stolicy – regionalny czy lokalny?

po drugie: jaki obszar ma objąć administracja stolicy – metropolitalny czy miejski?

Kolejności tej nie można odwracać, ponieważ sprawa kompetencji władz jest ważniejsza od terytorium ich działania.

Tezy odpowiedzi na pytanie pierwsze

1) Władze stolic państw mają status regionalny, natomiast stolic ich regionów – lokalny. Status regionalny mają: Berlin, Brasilia, Bratysława, Bruksela, Budapeszt, Kijów, Lizbona, Londyn, Madryt, Moskwa, Paryż, Pekin, Praga, Sofia, Tokio, Waszyngton, Wiedeń etc. Wyjątkiem potwierdzającym regułę jest Rzym, którego władze mają tussubre-

2) Od początku Rzeczypospolitej aż po rok 1990 władze stolicy Polski miały status wojewódzki, czyli jak mówi się na świecie – regionalny. W I Rzeczypospolitej władzę nad Warszawą stołeczną sprawował Marszałek Wielki Koronny, natomiast nad miastem prezydent i samorząd miejski. W II Rzeczypospolitej samorząd Warszawy miał kompetencje wojewódzkie. Zasada ta była utrzymywana przez cały okres PRL aż do końca. Z uwagi na rangę Warszawy w ustroju PRL sekretarz komitetu wojewódzkiego stolicy z klucza był członkiem Biura Politycznego PZPR. Degradacja władz warszawskich do poziomu samorządu lokalnego w 1990 r., utrzymywana do chwili obecnej, stanowi kuriozum światowe, które można wytłumaczyć wyłącznie tymczasowością rozwiązania ustroju Warszawy.

Nadbudowanie nad Warszawą struktury powiatowej, a ponadto wojewódzkiej doprowadziło do powstania konstrukcji nie spotykanej w świecie i rzadko występującej nawet w ramach historii współczesnej.

3) Władze stolicy RP – Warszawy powinny mieć status, co do swojej istoty, regionalny. Natomiast stolice naszych województw nie mogą nie pozostać w gestii samorządu lokalnego.

Wzorem zagranicznym i zgodnie z tradycją dawniej Rzeczypospolitej stolicą powinna być Warszawa.

Wzorem zagranicznym i zgodnie z tradycją dawniej Rzeczypospolitej stolicą powinna być Warszawa.

Samorząd stolicy powinien być jak najprostszy – podobnie jak madrycki, czy londyński tylko dwuszczeblowy: samorząd obszaru całej metropolii (stołeczny) i samorząd gminny. Należy przy tym uznać zasadniczą nienaruszalność struktur samorządu gminnego, występującego (choć tylko relatywnie) od znacznie dłuższego czasu niż samorząd powiatowy i wojewódzki.

Samorząd stołeczny powinien łączyć w sobie kompetencje samorządu wojewódzkiego (przynajmniej te, które bezpośrednio dotyczą obszaru metropolitalnego) i sieciowe zadania powiatu, jak również takie zadania gmin, które można skutecznie wykonywać tylko w skali całej metropolii (jak straż miejska, transport publiczny, drogi). Warszawa-Centrum jako miasto centralne oraz inne gminy stolicy powinny wykonywać zasadnicze kompetencje samorządu gminnego, a gminy, które mogą sprostać temu zadaniu – także wykonywać niesieciowe zadania powiatu.

W najczystszej formie ustrojowym odpowiadającym powyższemu założeniu, Warszawa i Mazowsze stanowiłyby albo odrębne regiony w ramach jednego województwa rządowego, nadzorowane przez wspólnego wojewodę mazowieckiego i powiązane ze sobą ustawa-

W Warszawie bez warszawiaków

Tezy odpowiedzi na pytanie drugie

1) W związku z metropolizacją gospodarki światowej administracje stołeczne przekraczają granice miast centralnych stolicy i obejmują całe obszary metropolitalne (aglomeracje wielu miast). Wzorcowymi przykładami stolic, których ustrój został zreformowany po roku 1980 są: Greater London, Ile de France, Comunidad de Madrid, Region Stuttgart. Poszerzenie władztwa stołecznego nie jest proste, czego dowodzą trudności z wprowadzeniem reformy metropolitalnej w Berlinie, Wiedniu i Rzymie, które terytorialnie zostały ukształtowane na początku mijającego wieku.

Dostrzeżenie u nas tej ogólnej prawidłowości i jej uwzględnienie w ustroju Warszawy jest znacznie utrudnione przez fakt, że obejmowanie całych obszarów metropolitalnych jednolitym zarządem władz samorządowych jest nowością cywilizacyjną.

Wszędzie tam, gdzie na obszarze metropolitalnym panuje dwuwładza, rządy wprowadzają rozwiązania paliatywne, bądź to w postaci międzyregionalnych (międzylandowych, międzystanowych) komisji, bądź porozumień czy ob-

ligacyjnych związków powiatów, tam, gdzie one pozostały w XIX wieku.

2) Pod koniec I Rzeczypospolitej, w okresie stabilizacji Warszawy jako stolicy państwa, władza odpowiedzialna za Warszawę jako metropolię Marszałka Wielkiego Koronnego sięgała 3 mil polskich od Zamku Królewskiego (22 km), obejmując obszar od Otwocka po Nieporęt. W II Rzeczypospolitej podzielony pomiędzy m.st. Warszawę i powiat Warszawa obszar stolicy władze państwa starały się połączyć w ramach jednego regionu (jak to wówczas nazywano -Warszawy Maksimum, Warszawskiego Zespołu Miejskiego, Warszawy Funkcjonalnej). W roku 1936, w przedłożonym przez rząd Sejmowi projekcie ustawy o warszawskim województwie stołecznym, obszar stolicy Polski proponowano poszerzyć do granic (przedwojennego) powiatu warszawskiego, albo do granic zlikwidowanego w 1998 roku województwa warszawskiego (utworzonego w roku 1975, jak wówczas podkreślano, jako realizacja postulatów urbanistów przedwojennych).

Ciekawostką wartą przypomnienia jest fakt, że w połowie lat 50., w ramach ogólnostanowczych badań metropolitalnych, naukowcy z Uniwersytetu Kalifornijskiego w Berkeley w USA zidentyfikowali Warszawę jako metropolię na obszarze, który obecnie rozczłonkowany jest na 9 powiatów aglomeracji warszawskiej.

3) Administracja stolicy powinna w swojej gestii mieć cały warszawski obszar metropolitalny według delimitacji funkcjonalnej. Zasada ta powinna dotyczyć nie tylko administracji samorządowej, ale także policji państwowej. Komendant Stołecznej Policji, podobnie jak to było niedawno, powinien dowodzić policją całej stolicy, a nie tylko jednego z 9 powiatów.

W świetle kilkudziesięciu lat ogólnostanowczych badań metropolitalnych nie ma wątpliwości, że obszar nawet najmniejszej stolicy jest zawsze większy od jej miasta centralnego, ponieważ immanentnym elementem infrastruktury stołecznej, o czym się niestety często zapomina, jest cały układ rezydencji i instytucji leżących z dala od strefy city. Warszawa-Zielona to też Warszawa-stołeczna. Ograniczenie administracyjnego obszaru Warszawy do zniesionej w 1984 r. strefy zakazu meldowania niepotrzebnych władzom komunistycznym obywateli jest anachronizmem, którego utrzymywanie będzie miało fatalne skutki, przede wszystkim gospodarcze. Żadnego problemu stolicy jako metropolii nie można rozwiązywać w obrębie mniejszym niż obręb metropolii, w szczególności w granicach obecnego m.st. Warszawy – bez względu na to, czy dotyczy to transportu zbiorowego, wodociągów, gospodarki odpadowej czy też bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Gospodarka światowa się metropolizuje i nowy ustrój Warszawy zarówno w aspekcie kompetencyjnym, jak i terytorialnym musi być temu zjawisku podporządkowany. Rozwiązania ustrojowo-prawne, a także polityczne powinny odpowiadać przede wszystkim wyzwaniom cywilizacyjnym i potrzebom społecznym.

Warszawa jest stolicą państwa, co zaznaczono w Konstytucji, a nie tylko, jak zapisano w ustawie o zasadniczym podziale terytorialnym państwa, siedzibą władz województwa mazowieckiego.

Jako taka jest dobrem wspólnym wszystkich Polaków i jej ustrój nie może być rozwiązywany co do kompetencji i co do obszaru na zasadach zastosowanych w reformie z 1998 roku co do stolic regionalnych (wojewódzkich). Państwo trzeba oprzeć na regionie stołecznym, natomiast regiony wojewódzkie – na miastach wydzielonych z powiatu.

Ze względu na gospodarkę, politykę i statystykę, Warszawa jako metropolia powinna być jedną z jednostek o charakterze regionalnym w zasadniczym podziale terytorialnym państwa.

Teza ta może być realizowana w bardzo różnych wariantach ustrojowych, z których najczystsze, o których już wspominaliśmy, opierają się na wyodrębnieniu stolicy jako odrębnej jednostki samorządu regionalnego. Jednakże, jak była o tym mowa, w każdym wariantcie ustrojowym przyjąć należy występowanie jednego wojewody dla całego dzisiejszego województwa mazowieckiego.

Na zakończenie pragniemy poczynić następującą uwagę:

Przed wprowadzeniem samorządowych województw i powiatów ustrój stolicy z powodów barier systemowo-prawnych mógł mieć tylko charakter prowizorium. Zgodnie z artykułem 7 ustawy z 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, Sejm, Senat i Rada Ministrów muszą do końca br. dokonać oceny nowego zasadniczego podziału terytorialnego państwa. Na podstawie wyników tej oceny może być dokonana korekta zasadniczego podziału terytorialnego państwa, co – niezależnie od nagłego wzrostu zapotrzebowania na nową „ustawę warszawską” pod wpływem obecnych problemów w gminie Warszawa-Centrum – stwarza solidną podstawę do zmiany ustroju stolicy, w zasadzie jednak dopiero od nowej kadencji samorządu terytorialnego.

Proponowane przez partie i zrzeszenia samorządowe projekty nowego ustroju stolicy można sprowadzić do alternatyw, albo Warszawa będzie miała obszar jak za Bolesława Bieruta, czyli zamknie się w granicach z 1951 roku, albo jak za Edwarda Gierka otworzy się na całą aglomerację – z tą różnicą, że administracja stolicy będzie miała (co jest oczywiście od reform Tadeusza Mazowieckiego) legitymację demokratyczną, czyli, że jej władza nie będzie pochodziła z nadania, lecz zostanie wybrana przez ogół mieszkańców.

Gdy mowa o wyborze, poważnego rozważenia wymaga kwestia wprowadzenia bezpośredniego wyboru – jednoosobowego wówczas – organu wykonawczego samorządu zarówno stolicy, jak i gmin stołecznych.

GMINA 1994 - 2000

INWESTYCJE

- Wymiana stolarki okiennej we wszystkich szkołach podstawowych i przedszkolach na terenie gminy
- Wykonano remonty kapitalne w 18 (na 21) szkołach podstawowych
- Wybudowano na terenie gminy 12 605 m.b. wodociągów
- Wybudowano na terenie gminy 4 700 m.b. kanalizacji
- Wybudowano i buduje się punkty poboru wody oligoceńskiej
- Buduje się nowe ulice: Bohdziewicz, Berenta, Karska, Szafarska, Arkuszowa
- Wybudowano ok. 2,5 km ścieżek rowerowych, ostatnio wzdłuż ul. Broniewskiego ok. 1,5 km
- Kontynuuje się budowę sali gimnastycznej przy ZSO nr 22 przy ul. Gwiaździstej 35
- Uruchomiono program budownictwa mieszkaniowego w ramach TBS: oddano 123 mieszkania (Wrzeciono), kończąc budowę 200 mieszkań (ul. Kochanowskiego)
- Rozpoczęto zagospodarowanie terenów zielonych. Aktualnie modernizowany jest park przy ul. Perzyńskiego
- W celu poprawienia bezpieczeństwa publicznego oraz podniesienia standardu życia rozbudowuje się oświetlenie uliczne, np. park Kępa Potocka
- Na cele pomocy społecznej adaptowano lokale:
 - na potrzeby poradni rodzinnej przy al. Zjednoczenia,
 - na potrzeby osób z problemami alkoholowymi przy ul. Z. Nałkowskiej,
 - trwa realizacja lokalu przy ul. Grębałowskiej na potrzeby osób niepełnosprawnych.

OŚWIATA

Baza

I. 35 szkół, w tym:

- 22 szkoły podstawowe
- 9 gimnazjów
- 3 licea ogólnokształcące (w zespołach szkół)
- Zespół Szkół Elektroniczno-Mechanicznych

II. 30 przedszkoli, w tym:

- 3 z oddziałami integracyjnymi
- 1 specjalne

III. 3 placówki wychowania pozaszkolnego

IV. 4 żłobki

W szkołach prowadzonych przez Gminę Warszawa-Bielany uczy się obecnie 12 901 uczniów w 541 oddziałach, w których zatrudnionych jest 1226 nauczycieli.

W przedszkolach objętych jest opieką i edukacją 3393 dzieci w 136 oddziałach.

Osiągnięcia w oświacie:

- remonty kapitalne w 18 szkołach i modernizacja placówek
- doposażenie w pomoce dydaktyczne placówek oświatowych i założenie sieci internetowej w gimnazjach
- szeroła oferta zajęć pozalekcyjnych
- otoczenie ucznia specjalistyczną opieką pedagogiczno-psychologiczną
- integracja z dziećmi niepełnosprawnymi poprzez tworzenie klas i oddziałów integracyjnych
- realizacja programów autorskich i eksperymentalnych w szkołach i przedszkolach
- organizacja różnorodnych konkursów gminnych
- opieka nad dziećmi w czasie wolnym („Akcia lato-zima w mieście”)
- promowanie wysoko kwalifikowanej kadry (podwyższone dodatki motywacyjne do: 19% dla nauczycieli i 50% dla dyrektorów)
- doskonalenie zawodowe nauczycieli (m.in. poprzez utworzenie Metodycznego Punktu Konsultacyjnego)
- organizowanie giełd informacyjnych dla absolwentów szkół podstawowych, które pomagają uczniom w wyborze szkoły ponadpodstawowej

W tegorocznym budżecie gminy na oświatę przeznaczono ponad 50% wszystkich środków.

KULTURA

Baza

- Placówki wychowania pozaszkolnego:

- Ognisko Pracy Pozaszkolnej, ul. Szegedyńska 9a**
 - prowadzi działalność opiekuńczo-wychowawczą wśród dzieci i młodzieży w 42 zespołach dla 655 stałych uczestników.
- Młodzieżowy Dom Kultury, ul. Andersena 2**
 - jest placówką nastawioną na działalność oświatową i wychowawczą;
 - przoduje również w zajęciach z turystyki i krajoznawstwa;
 - w 75 zespołach jest 1445 stałych uczestników.
- Młodzieżowy Dom Kultury „Bielany”, ul. Ceglowska 39**
 - jest placówką o profilu ogólnorozwojowym dostosowanym dla dzieci i młodzieży. Jest realizatorem gminnych konkursów historycznych i literacko-plastycznych o zasięgu wojewódzkim;
 - w 71 stałych zespołach uczestniczy 917 przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz młodzież licealna.
 - W Gminie Warszawa-Bielany wszystkie szkoły podstawowe i gimnazja udostępniają, w godzinach popołudniowych, pomieszczenia na zajęcia artystyczne i sportowe. Są one realizowane w 86 różnych formach. W zajęciach uczestniczy 80% wszystkich uczniów bielańskich szkół.
 - Gmina jest również organizatorem instytucji kultury: **Bieleński Ośrodek Kultury, ul. Goldoniego 1**
 - W 19 zespołach i klubach zainteresowań uczestniczy systematycznie w zajęciach i spotkaniach 1 259 członków. Zespoły artystyczne, które działają w BOK, współdziałają z grupami artystycznymi ze szkół oraz placówek oświatowo-wychowawczych.
 - W BOK-u mają miejsce na swoją działalność grupy i kluby zajmujące się różnorodną tematyką pozartystyczną np.: Klub „Kobieta 2000” czy Klub Seniora itp.
 - Dużą wagę przywiązuje się w ośrodku do współdziałania z twórcami, z różnych dziedzin życia artystycznego.
 - Oferta kulturalna poszerzona jest w gminie o działalność klubów osiedlowych:
 - Klub Mieszkańców „Chomiczówka”, ul. Pabla Nerudy 1**
 - Klub „Piaski”, ul. Broniewskiego 71**
 - Ofertę kulturalną uzupełnia działalność innych instytucji, jak na przykład:
 - Kościół św. Zygmunta, pl. Konfederacji 55 jest organizatorem życia kulturalnego w wielu dziedzinach: organizuje wystawy, koncerty, aktywną działalność dla dzieci i młodzieży społecznie zaniedbanej, chór i muzyczny zespół młodzieżowy. Współpraca gminy z kościołem w dziedzinie kultury pozwala na wykorzystanie sali i pomieszczeń klubowych na realizację wspólnych zdarzeń kulturalnych.
 - Upowszechnianie czytelnictwa realizowane jest przez Bibliotekę Publiczną Gminy Warszawa-Bielany im. Stanisława Staszica, prowadzącą sieć wypożyczalni roznieśczonej na terenie całej gminy. W skład biblioteki publicznej

na Bielanach wchodzi: czytelnia na-ukowa, wypożyczalnia dla dorosłych i młodzieży (także wydawnictwa naukowe i książki „mówiące”), biblioteka dla dorosłych i młodzieży, wypożyczalnia kompletów ruchomych, Dział Zbiórów Specjalnych - „Muzeum” oraz 9 filii. Każda z placówek posiada własny księgozbiór, gromadzony pod kątem potrzeb czytelników, systematycznie uzupełniany nowymi zakupami. Ogółem zbiory bielańskiej biblioteki liczą ponad 340 000 woluminów. Udostępniane są czytelnikom bezpłatnie na miejscu lub do domu. W bibliotece działa od niedawna Internet.

POLITYKA SPOŁECZNA

Od 1994r. Bielany, jako samodzielna gmina, mają szansę tworzenia i realizowania własnej polityki społecznej. Zadania te realizowane są w tej kadencji (od 1998 r.) pod nadzorem członka Zarządu, pani Jolanty Wójcikiewicz, przez:

- Zespół ds. Społecznych i Ochrony Zdrowia**, który koordynuje zadania związane z szeroko rozumianą polityką społeczną, ze szczególnym uwzględnieniem spraw związanych z problemami cywilizacyjnymi, przeciwdziałaniem uzależnieniom, promocją i ochroną zdrowia.
- Bieleńskie Centrum Pomocy Społecznej**, którego ważnym zadaniem oprócz wypłacania świadczeń jest również praca socjalna rozumiana jako działalność skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie. Ważnym zadaniem BCPS jest również pobudzanie aktywności społeczności lokalnej do zaspokajania niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin. Centrum świadczy także pomoc usługową, zwłaszcza skierowaną na pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym. Aby rozwijać wszystkie niematerialne formy pomocy, stworzono w BCPS trzy zespoły specjalistycznej pracy socjalnej: Zespół ds. Rodziny, Bezrobocia i Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych. Utworzone zostało również stanowisko specjalisty ds. organizacji pozarządowych i wolontariatu.
- Bieleńska Poradnię Rodzinną**, której zadaniem jest pomoc nastawiona na rodziny borykające się z problemami wychowawczymi z dziećmi, konfliktami małżeńskimi i przemocą. Pomoc świadczona jest poprzez poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, a także oddziaływanie terapeutyczne. Poradnia inicjuje również inne działania zmierzające do poprawy sytuacji rodzin.

Ponadto w okresie od 1994 r. pion społeczny Gminy Warszawa-Bielany prowadzi różnego typu działania, a mianowicie:

Działania na rzecz rodziny:

- Dla dzieci z rodzin wielodzietnych i dysfunkcyjnych organizuje się jest cykl wycieczek, spotkań i imprez, które cieszą się wśród dzieci ogromną popularnością.
- We współpracy z Bieleńskim Ośrodkiem Kultury przeprowadzane są imprezy pod nazwą „Dwie godziny dla rodziny”, podczas których dzieci mogą oglądać spektakl teatralny, natomiast w tym samym czasie rodzice biorą udział w różnego typu spotkaniach związanych ze sprawami edukacji i wychowania, kultury i sztuki, domu i rodziny, etc.
- W 1996 r. oraz w 1998 r. zorganizowano Forum na rzecz Rodziny i Wychowania. Celem I Forum była prezentacja Karty Praw Rodziny oraz wypracowanie jak najlepszej polityki prorodzinnej i wychowawczej gminy. Na II Forum zaprezentowany został „Raport o Stanie Rodzin w Gminie Warszawa-Bielany”.
- Organizuje się warsztaty umiejętności wychowawczych „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”, których celem jest ukazanie rodzicom i nauczycielom wagi wpływu prawidłowego sposobu komunikowania się, na zachowania dzieci i młodzieży.
- Obchodzą się uroczystości „Złote Gody”, aby uhonorować małżeństwa z wieloletnim stażem (50 i więcej lat) organizowane w formie „mini wesela” - połączonego z występami znanych artystów scen warszawskich (np. Hanki Bielickiej, Tadeusza Woźniakowskiego).
- Prowadzone są działania zmierzające do osiedlenia na terenie naszej gminy rodzin polskich repatriantów z terenu byłego ZSRR.

Działania związane z uzależnieniami i profilaktyką:

- Zorganizowano wyjazd integracyjny do Częstochowy dla 150 przedstawicieli samorządów szkół podstawowych, zainteresowanych programem tworzenia środowisk dzie-

cięco-młodzieżowych, wolnych od różnego typu uzależnień.

- Dofinansowuje się i organizuje kolonie letnie dzieciom z rodzin patologicznych.

- Przygotowuje się roczny program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach którego realizuje się zadania związane z przeciwdziałaniem patologiom społecznym, jak również zwiększaniem pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej. W ramach takiej pomocy finansowanej jest jeden etat psychologa w Poradni Odwykowej przy ul. Kochanowskiego 19, a także programy ponad-

podstawowe realizowane przez Poradnię dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.

- Współorganizowano Międzynarodowy Kongres Anonimowych Alkoholików na terenie AWF.

- Koordynuje się, jak również finansuje realizację programów profilaktycznych w bielańskich placówkach oświatowych.

- Powołana została Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w której pracach, związanych z realizacją ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, czynnie uczestniczy Zespół ds. Społecznych i Ochrony Zdrowia.

- Przygotowano lokal dla działalności Bielańskiego Punktu Interwencyjno-Konsultacyjnego, który stanie się gminnym punktem interwencji kryzysowej, zwłaszcza w sytuacjach związanych z uzależnieniami oraz różnymi formami przemocy w rodzinie.

- Stworzono lepsze warunki na działalność Klubu Rodzin Abstynenckich „Stefan”.

- Z budżetu gminy dofinansowywana jest działalność organizacji działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniu oraz przeciwdziałania patologiom wśród dzieci i młodzieży, a mianowicie: Bieleńskiego Stowarzyszenia Rodzin Abstynenckich „Stefan”, Fundację Trzeźwościową „Klucz”, TPD, Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „Gniazdo”, Stowarzyszenie Troski o Dziecko „Chata” oraz Stowarzyszenie „Alternatiff”, które wspólnie ze Spółdzielnią Mieszkaniową „Chomiczówka” zorganizowało pierwszy na Bielanach (przy ul. Bogusławskiego) klub młodzieżowy proponujący im alternatywne, wolne od uzależnień, formy spędzania czasu wolnego.

- W roku bieżącym powstanie w zasobach gminy nowa świetlica „Gniazdo” przeznaczona dla najmłodszych mieszkańców os. Palisadowa oraz Ognisko Wychowawcze im. K. Lisieckiego - „Działka”, z tak potrzebnym hotelikiem.

Na polu opieki zdrowotnej:

- Dofinansowano działalność ZOZ Warszawa-Żoliborz - lecznictwo otwarte oraz Szpital Bielański w zakresie zakupu specjalistycznej aparatury medycznej.
- Dofinansowano remont oddziału Pogotowia Ratunkowego przy ul. Wrzeciono 41.
- Podjęto działania zmierzające do promocji zdrowia i propagowania zachowań prozdrowotnych poprzez ustanowienie - podczas gminnych festynów - specjalnych stoisk, przy których prowadzone są badania ciśnienia krwi i poziomu cukru. Opracowano również harmonogram programów prozdrowotnych obejmujących m.in. badania mammograficzne dla kobiet z tzw. grup ryzyka.

Pomoc osobom niepełnosprawnym:

- budowany jest system oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi i upośledzonymi umysłowo, wsparty usługami specjalistycznymi w domu klienta
- powołano dwa środowiskowe Domy Samopomocy dla osób psychicznie chorych i upośledzonych umysłowo, dla których remontuje się budynek przy ul. Grębałowskiej 14
- oddano bezpłatnie grunt dla fundacji „Malwa” pod budowę całodobowego domu dla osób z upośledzeniem umysłowym,
- wspiera się organizację pozarządową upośledzonych umysłowo, cukrzyków, chorych na Alzheimera.

Pomoc dla osób starszych:

- pomoc BCPS nakierowana na osoby w wieku poprodukcyjnym, znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji ekonomicznej w postaci zasiłków, usług opiekuńczych i refundacji za leki,
- poszerza się działalność Domu Dziennego Pobytu przy al. Zjednoczenia 13 oraz podejmuje się działania zmierzające do otwarcia klubu seniora na Wrzeciono.

OCHRONA ZDROWIA

Podjęto następujące działania:

- przeprowadzono analizę skutków finansowych ewentualnego przejścia służby zdrowia przez gminę,
- zakupiono sterylizator parowy dla Szpitala Bielańskiego,
- uruchomiono procedurę przetargową na zakup aparatu USG dla lecznictwa otwartego,
- opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne, rekompensowano wydatki poniesione na leki i leczenie klientów Bielańskiego Centrum Pomocy Społecznej oraz udzielano pomocy merytorycznej i finansowej grupom samopomocowym działającym przy niżej wymienionych organizacjach pozarządowych:
 - Polskim Stowarzyszeniu Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera,
 - Stowarzyszeniu Wolontariuszy Wobec AIDS „Bądź z nami”,
 - Warszawskim Hospicjum Społecznym,
 - Fundacji Pomocy Dzieciom z Chorobą Nowotworową,
 - Stowarzyszeniu „Po pierwsze rodzina”
 - Stowarzyszeniu Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niewidomych „Tęcza”,
 - Polskiemu Stowarzyszeniu Diabetyków Kolo nr 6

Gmina ma obecnie niewielki wpływ na realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia, ponieważ organem założycielskim placówek służby zdrowia jest powiat. Podobnie nie ma wpływu na kontrakty zawierane przez kasy chorych.

HANDEL I USŁUGI

- Został rozbudowany hipermarket „E. Leclerc” wraz z budową parkingu podziemnego i dwupoziomowego parkingu naziemnego przy ul. Aspekt.
- Przy ulicy Conrada róg Kwitnącej został wybudowany wielofunkcyjny „Pasaż Chomiczówka”.
- W związku z planowanym powstaniem u zbiegu ulic: Żeromskiego, Kasprzowicza i Marymonckiej, wielofunkcyjnego centrum miejskiego, powiązanego strukturalnie ze stacją metra, Rada Gminy podjęła uchwałę o ustaleniu I linii metra w ul. Kasprzowicza. Po uzyskaniu ostatecznego uzgodnienia przebiegu linii metra i określeniu możliwości obsługi komunikacyjnej rejonu, nastąpi zintensyfikowanie przygotowań do realizacji docelowej inwestycji - Bielańskiego Centrum - z programem usług: finansowych, handlowych, hotelowo - mieszkaniowych, administracyjnych i parkingowych.
- Trwają prace konsultingowe, których celem jest wprowadzenie do obrotu i zagospodarowanie nieruchomości przy ul. Żeromskiego róg Jarzębskiego i ul. Marymonckiej 42.
- W przygotowaniu są propozycje zmian w „Założeniach do Strategii Rozwoju Gminy Warszawa - Bielany do 2010 roku”.

REKREACJA I WYPOCZYNEK

- wybudowano ścieżkę rowerową wzdłuż ulicy Podleśnej,
- przygotowano umowę na projekt techniczny drogi rowerowej: od ul. Marymonckiej, wzdłuż ulic Podcażyńskiego, Perzyńskiego, Rudnickiego, do ul. Tolstoja,
- wykonano projekt techniczny zagospodarowania parku Olszyna,
- zaplanowano w budżecie na 2000 r. środki na dokonanie budowy sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 22 przy ul. Gwiaździstej,
- w budżecie na rok 2000 zarezerwowano środki na opracowanie projektu basenu,
- wydano decyzję pozwolenie budowlane na budowę hali JUDO na terenie nieruchomości Akademii Wychowania Fizycznego.

SPORT

Szczególnie uroczysty charakter mają mistrzostwa gminy młodzieży szkolnej w lekkiej atletyce, corocznie od 1996 r. rozgrywane na stadionie AWF jako „Igrzyska Bielańskie”, pod patronatem Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Otwarcie mistrzostw odbywa się z zachowaniem ceremoniału olimpijskiego. W zawodach startuje ponad 1000 dziewcząt i chłopców. Najmłodszy mieszkaniec Bielan od 1977 r. uczestniczył w Bielańskiej Olimpiadzie Przedszkolaków. Wszystko to sprawiło, że w 1999 r. w V Sportowym Turnieju Miast i Gmin, w kategorii miast powyżej 100 000 mieszkańców zwyciężyły Bielany, pokonując m.in. Sosnowiec, Dąbrowę Górniczą, Tychy, Toruń i Warszawę-Śródmieście. Wyniki tegorocznego turnieju nie są jeszcze znane.

Młodzież utalentowana sportowo podejmuje naukę w Zespole Szkół nr 2 (pięciobój nowoczesny i koszykówka) lub w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 10 Mistrzostwa Sportowego im. Janusza Kusocińskiego (lekka atletyka, szermierka, pięciobój nowoczesny).

Dział 12 uczniowskich klubów sportowych. Wspieramy także sport osób niepełnosprawnych - Integracyjny Klub Sportowy AWF oraz Warszawską Olimpiadę Młodzieży Niepełnosprawnej, w której uczestniczą niepełnosprawni młodzi mieszkańcy naszej gminy.

Aktywnie włączamy się w organizację Międzynarodowej Parafady Dzieci i Młodzieży, która odbywa się na obiektach AWF.

Już po raz trzeci byliśmy współorganizatorami Międzynarodowych Targów Sprzętu Sportowego i Turystycznego „Sport - Rekreacja” oraz Krajowych Targów Turystyki i Wypoczynku „Lato”, które odbywają się na terenie AWF. Od 1998 r. uczestniczymy w International Challenge Day - Międzynarodowym Dniu Współzawodnictwa Sportowego.

Podczas ferii zimowych i wakacji proponujemy dzieciom i młodzieży uczestnictwo w zajęciach sportowo-rekreacyjnych, organizowanych w ramach akcji „Zima w mieście” i „Lato w mieście”. Prowadzone są w szkołach, klubach sportowych, ogniskach TKKF i placówkach kultury. Organizowane są zimowiska i obozy o charakterze sportowo-rekreacyjnym.

Dla nauczycieli wychowania fizycznego organizujemy i prowadzimy warsztaty metodyczno-szkoleniowe.

Europejska Karta Samorządu Terytorialnego

Sporządzona w Strasburgu dnia 15 października 1985 r.

PREAMBUŁA

...społeczności lokalne stanowią jedną z zasadniczych podstaw ustroju demokratycznego;

...prawo obywateli do uczestnictwa w kierowaniu sprawami publicznymi jest jedną z de-

mokratycznych zasad, wspólnych dla wszystkich państw członkowskich Rady Europy;

...to właśnie na szczeblu lokalnym prawo to może być realizowane w sposób najbardziej bezpośredni;

...istnienie społeczności lokalnych wyposażonych w rzeczywiste uprawnienia stwarza warunki dla zarządzania skutecznego i pozostają-

cego zarazem w bezpośredniej bliskości obywatela;

...ochrona i ugruntowanie samorządu terytorialnego w poszczególnych krajach Europy przyczyniają się w poważnym stopniu do budowy Europy w oparciu o zasady demokracji i decentralizacji władzy;

...jest to możliwe przy założeniu, że społecz-

ności lokalne wyposażone są w organy decyzyjne ukonstytuowane w sposób demokratyczny i korzystają z szerokiej autonomii odnośnie do kompetencji, sposobów ich wykonywania oraz środków niezbędnych do realizacji ich zadań...

ARTYKUŁ 2

Podstawa konstytucyjna i prawna samorządu terytorialnego

Zasada samorządności terytorialnej musi być uznana w prawie wewnętrznym oraz, w miarę możliwości, w Konstytucji...

Uroczysta Sesja Rady Gminy Warszawa-Bielany, 11 czerwca 2000 r.

MINISONDAŻ „Naszych Bielany”

Zadaliśmy przedstawicielom Jednostek Samorządowych pytanie: Co sądzą o projekcie likwidacji gmin?

Oto odpowiedzi:

1. „**Wólka Węglowa - Placówka**” - Jadwiga Królak; Moje zdanie jest takie jak wszystkich, tzn. gminy powinny być. Nie można pozbawić ludzi miejscowego zarządzania. Zdalne sterowanie zarządzaniem nie zdało egzaminu w przeszłości. Płacić będziemy, a za swoje pieniądze nic nie dostaniemy. Korzystał będzie środek, a boki będą ubożeć - jak doświadczyliśmy do 1994 roku. My wiemy, że gminy jako takie spełniają nasze oczekiwania. Nie można wracać do chorego systemu ale ten trzeba uzdrowić.

2. „**Wawrzyszew Nowy**” - Stefan Hoffman; Nie mam zdania. Jeśli ma to służyć polepszeniu - to tak. Jeśli pogorszeniu - to nie. Administracja gminy na się rozbudowuje a pieniądze ubywa.

3. „**Stare Bielany**” - Uważam, że to jest zły pomysł. Jakkolwiek byłam przeciwko ich powstawaniu, to kiedy istnieją i działają, reorganizacja jest bez sensu. Pomysł powstania metropolii idzie z duchem czasu i gminy choćby dlatego powinny pozostać. Wszelka reorganizacja niesie koszty, bagaż, wzrost kosztów administracji i potencjalne możliwości nadużyć.

4. „**Młociny**” - Janina Piwek; Jestem przeciw. Nie można burzyć tego, co ciężką pracą zbudowano. Gmina bardziej troszczy się o mieszkańców niż odległa Rada Warszawy, czy twór, który ma powstać. Wszystkie inwestycje to dorobek gminy. Szkoły, które gmina wzięła na swój garnuszek, są finansowane i odremontowane (tylko 3 szkoły są w trakcie remontu z 24) przez gminę. Wyremontowano też przedszkola. Opieka społeczna w ostatnich latach bardzo się poprawiła. Mieszkańcy będą zdecydowanie protestować.

5. „**Wrzeciono**” - Helena Sobczak; Jesteśmy za gminami. Rada Warszawy jest za daleko.

6. „**Ruda**” - Małgorzata Karczewska; Jestem zdecydowanie przeciwna likwidacji samodzielnych gmin i zastępowania ich dzielnicami zależnymi od centralnej władzy Warszawy. Nie rozumiem, jak można niszczyć cały dorobek gmin, dobry i sprawdzony w działaniu. Gminy warszawskie to szczybel samorządu najbliższy mieszkańcom. Samorządem, na którego decyzje, w dużej mierze, mogą wpływać sami mieszkańcy. Niektóre gminy wypracowały sprawnie działającą sieć Pomocniczych Jednostek Samorządowych, które przenoszą problemy ze swojego terytorium na forum organów Rady Gminy. Autonomiczne gminy z siecią Pomocniczych Jednostek Samorządowych gwarantują prawidłową, demokratyczną samorządność. Mieszkańcy już przyzwyczaili się do tych struktur, uczestniczą w nich i czują się faktycznymi gospodarzami. Zamiana gmin na dzielnice spowoduje oddalenie władz od mieszkańców. Terenowa sieć Pomocniczych Jednostek Samorządowych, najlepiej zorientowanych w problemach społeczności lokalnej, przestanie istnieć. Władze dzielnic będą realizowały centralne dyrektywy, bez dotychczasowej, stałej konsultacji z mieszkańcami. Propo-

zycję uważam za wręcz szkodliwą i niegospodarną.

7. „**Marymont**” - Rafał Kopko; Nic by mi ten projekt nie przeszkadzał, gdyby nic się nie zmieniło. Czuję nawet sentyment do dzielnic. Ale tutaj chodzi o pozbawienie gmin dotychczasowej samorządności. Wraca się do centralizmu, a jest to przeciwne samorządności. Kończy się remonty szkół, naprawia chodniki itp. To wszystko, najprawdopodobniej się skończy. A tu widać, że coś się dzieje, nie tylko w gminie Centrum. W takim kształcie jestem przeciwny, bo to będzie pseudoreforma.

8. „**Brzeziny**” - Jarosław Chłopicki; Jestem przeciw likwidacji. Gminy mają duże zasługi na polu samorządności, a to byłaby jej likwidacja. Likwidacja samorządności prowadzi do braku kontroli nad funduszami. Byłoby to powrót do ustroju Warszawy sprzed lat. Oddalenie decydentów od ludności to automatyczne likwidowanie Jednostek Samorządowych. Jest to typowy zamach na samorządność.

9. „**Radiowo - Kaliszówka**” - Małgorzata Bińska; Niech tak będzie, jak jest. Lokalne gminy powinny zostać. Zmiany dotyczyć muszą innych szczebli zarządzania.

10. „**Olszyna**” - Stanisław Królikowski; Uważam, że pomysł jest zły. Gmina dla terenu Bielany zrobiła wiele w porównaniu z poprzednimi władzami. Obywatel jest bliżej władzy. Gdy byliśmy „pod Żoliborzem” - było mniej inwestycji na naszym terenie. To przemawia na korzyść gminy Bielany.

11. „**Płaski**” - Joanna Zielińska; Bez sensu. Uważam to za niepoważne traktowanie samorządów. Staniemy się znowu zapleczem Warszawy, ale bez inwestycji.

12. „**Marymont Stary**” - Hanna Korpus-Kalicka; Po to walczyliśmy o samorządność, żeby rzeczywiście małe społeczności mogły wpływać na rzeczywistość. Projekt, który zakłada likwidację gmin, zakłada likwidację tej samorządności. Zdecydowanie - nie! Te 10 lat samorządności to duże osiągnięcia. Nie możemy się cofać. Należy dążyć do usprawniania i normalizowania układów między gminami. Były duże tarcia między gminą Centrum. Uzurpowowała ona sobie większe prawa od gmin satelickich. Świat poszedł w samorządność i ma duże osiągnięcia. Dlaczego mamy się cofać? Każde zmiany, manewry na mieście - niosą zwiększenie kosztów, rozdrażnienie ludzi. Trzeba się oprzeć na europejskich doświadczeniach. U nas też nie brak wspaniałych wzorców. Wystarczy popatrzeć na małe gminy, jak posunęły się inwestycje komunale, mimo braku pieniędzy.

13. „**Chomiczówka - Zachód**” - Jan Dec; Na ten temat napiszemy pismo. 65 proc. samorządu jest za tym, żeby pozostały wszystkie gminy warszawskie. Mieszkańcy czują się gospodarzami tych gmin. Ludzie przyzwyczaili się do samorządności i mają większy wpływ na wiele spraw. Po likwidacji gmin nie będą mieli nic do gadania. Nasza wiarygodność jest większa, bo my działamy społecznie. Radnych można posadzić o chęć utrzymania się na stołkach. Więc nasze zdanie powinno się liczyć.

CO ZYSKAŁEŚ? CO TRACISZ?

W związku z przygotowywanymi w Sejmie zmianami dotyczącymi nowego ustroju Warszawy i ogłoszeniu konsultacji z mieszkańcami na ten temat, zapraszamy Państwa do udziału w tej debacie.

Sejmowa Komisja Samorządu Terytorialnego skłania się ku temu, aby zlikwidować 11 gmin war-

szawskich, nie bacząc na ich niezaprzeczalny dorobek. Aby umożliwić Państwu pełną informację na ten temat, podajemy zalety pozostawienia samodzielnych gmin oraz wady proponowanych zmian, które prowadzą do ich likwidacji.

CO ZYSKAŁEŚ JAKO MIESZKANIEC GMINY

1. Swoje sprawy załatwiasz na miejscu.
2. Z Twoich podatków pieniądze wydawane są na Twój dom, przedszkole, szkołę, ulicę...
3. Sam wybierasz radnych, którzy chodzą za Twoimi sprawami.
4. Twój Burmistrz mieszka i pracuje na Bielanach.

CO TRACISZ JAKO MIESZKANIEC DZIELNICY

1. Czas na dojazd do Śródmieścia, by załatwić swoje sprawy.
2. Kontrolę nad pieniędzmi.
3. Bezpośredni kontakt z tymi, którzy powinni dbać o Twoje sprawy.
4. Prezydent miasta urzęduje na placu Bankowym.

JEŚLI JESTEŚ PRZECIWKO LIKWIDACJI GMINY, SWOJĄ OPINIĘ PRZEKAŻ DO KOŃCA CZERWCA LISTOWNIE DO KANCELARII SEJMU, ul. Wiejska 4/6/8 00-902 Warszawa (z dopiskiem „ustroj Warszawy”) lub tel. 694 23 33, 529 25 05 lub w Internecie <http://www.Sejm.90v.pl>. Wydarzenia.

Punkt Konsultacji Społecznej: Urząd Gminy; ul. Schroegera 90; Bezpłatna infolinia: 0 800 539 629

JAKA WARSZAWA?

Obecny ustrój Warszawy, regulowany ustawą z 25 marca 1994r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Nr 48, poz. 195 z późn. zm.), przewiduje wielostopniowy podział terytorialny stolicy. Ponadto wejście w życie 1 stycznia 1999r. reformy samorządu terytorialnego pogłębiło jeszcze ten i tak skomplikowany stan przez wprowadzenie dodatkowych szczebli samorządu, co doprowadziło do zbudowania „piramidy władzy” o skomplikowanej strukturze. Niestety mało efektywnej i skutecznej, szczególnie w zakresie wykonywania zadań publicznych o charakterze ogólnomiejskim.

Między innymi z tych względów konieczną wydaje się zmiana takiego stanu rzeczy, co osiągnąć można przez uchwalenie nowej ustawy o ustroju Warszawy. W trwającej burzliwej dyskusji na ten temat pojawiły się dwie podstawowe koncepcje, które przyjęły kształt poselskich projektów ustawy ustrojowej. Pierwsza z nich, to koncepcja lansowana przez posłów Sojuszu Lewicy Demokratycznej i Unii Wolności zakładająca skonsolidowanie gmin warszawskich w jeden organizm miejski. Druga, diametralnie różna od poprzedniej, koncepcja Akcji Wyborczej Solidarność, przewiduje utrzymanie dotychczasowego statusu istniejących gmin a ponadto nadanie samodzielności dzielnicom Gminy Centrum, a co za tym idzie, powiększenie liczby gmin z dotychczasowych jedenastu do siedemnastu.

Jednakże każdemu z tych projektów można wiele zarzucić. Zarzuty nie odnoszą się li tylko do usterek w zastosowanej technice legislacyjnej przez projektodawców, mają również charakter merytoryczny. Gdyż w razie realizacji koncepcji SLD i UW nastąpiłby powrót do centralizacji zarządzania miastem. W konsekwencji wzrosłyby koszty zarządzania, jak uczy nas doświadczenie minionych lat. Zresztą nie po to wprowadzano reformę samorządową, która miała na celu oddanie władzy społeczności lokalnym, by po latach wracać do metod, które się nie sprawdziły. W przypadku natomiast wprowadzenia w życie propozycji AWS nastąpiłaby zmiana nie tyle jakościowa, co ilościowa. Dlatego chyba nie tędy powinna prowadzić droga do naprawienia sytuacji.

Nie ulega wątpliwości, iż aglomeracja warszawska rządzi się odmiennymi prawami od pozostałych miast polskich, głównie ze względu na rozmiary i funkcje, które pełni jako stolica państwa. Jednakże nie można w budowaniu nowej koncepcji ustroju miasta zaprzepaścić doświadczeń gmin warszawskich nabytych przez nie w

ostatnich latach. Okazało się bowiem, iż rzeczywistość gminy, jako zasadnicze jednostki podziału terytorialnego, sprawdziły się w przeciągu minionych lat ich istnienia. Chodzi przede wszystkim o obniżenie kosztów funkcjonowania administracji i jej usprawnienie, a także, co nie mniej ważne, o zaktywizowanie społeczności lokalnych we wszystkich sferach życia społecznego.

Dlatego, w moim mniemaniu, nie podlega dyskusji, że w obecnym kształcie ustrój Warszawy jest nie do przyjęcia. Gdyż takie pomnożenie bytów prawnych, jakie ma miejsce w stolicy, może prowadzić i prowadzi jedynie do chaosu i konfliktów. Rozwiązanie widzę w zbudowaniu ustroju miasta o dwustopniowym, co najwyżej, podziale terytorialnym. Przy czym utworzone jednostki samorządu terytorialnego winny zachować możliwie daleko idącą samodzielność. Do dyskusji pozostawić należy status prawny poszczególnych jednostek podziału. Nie ulega jednak wątpliwości, iż w tych dyskusjach nie należy zapominać o ograniczeniach nakładanych w tym względzie przez powszechnie obowiązujące prawo, tzn. ustawę o samorządzie gminnym z 1990r. oraz pozostałe ustawy ustrojowe. Jest to istotne z tego względu, że winno się unikać tworzenia rozwiązań odmiennych od już istniejących w porządku prawnym rozwiązań ogólnych dotyczących danej instytucji prawa publicznego. Oprócz tego, zasadnym wydaje się również wyodrębnienie metropolii warszawskiej z województwa mazowieckiego, w jednostkę podziału terytorialnego na prawach osobnego województwa. Za taką koncepcją przemawia fakt, iż wysoki stopień uprzemysłowienia Warszawy i gmin z nią sąsiadujących zasadniczo różni je od niewątpliwie rolniczego Mazowsza. Odmienny charakter obu tych jednostek terytorialnych wskazuje na konieczność zastosowania w odniesieniu do nich różnych metod analizy nekających je problemów oraz strategii rozwoju. Co niewątpliwie byłoby korzystne szczególnie dla Mazowsza.

Oczywiście ta opinia jest jedynie kolejnym głosem w dyskusji. Jednakże zasadna wydaje się konieczność spojrzenia na ustrój Warszawy nie tylko z punktu widzenia samej aglomeracji miejskiej. Równie ważne jest usytuowanie stolicy w ramach regionalnej wspólnoty samorządowej, jaką jest województwo mazowieckie.

Mgr Maria Tetera

Asystent w Katedrze Prawa Administracyjnego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego